

**DEBRECENI
EGYETEM**

**„A JOG TUDOMÁNYA, A MINDENNAPOK JOGA”
XII. TUDOMÁNYOS KONFERENCIA**

és

**I. „ÉDES ANYANYELVÜNK, IGAZI OTTHONUNK”
JOGI RETORIKAI VERSENY**

PRAETOR SZAKKOLLÉGIUM

*„Aki helyes felismerésekre vágyik,
annak előbb helyénvaló kételyeket kell támasztania.”
(Arisztotelész)*

Debrecen, 2024. november 5.

Tisztelt Résztevők! Kedves Érdeklődők!

A Praetor Szakkollégium Elnöksége tisztelettel köszönti Önöket az immáron XII. alkalommal megrendezésre kerülő „A jog tudománya, a mindennapok joga” tudományos konferenciáján. Ezzel a program- és absztraktfüzettel szeretnénk segítséget nyújtani, hogy az Önök érdeklődési köréhez közel álló előadásokat tudják kiválasztani és meghallgatni.

2018 óta nem múlhat úgy el félév, hogy ne rendeznénk meg ezt a konferenciát. Még a pandémiás időszakban is, noha akkor online térbe kényszerülve, de sikerült megtartanunk. Szakkollégiumunk küldetésül és célul tűzte ki, hogy teret biztosítson az állam- és jogtudományok iránt érdeklődő és tehetséges hallgatók számára kutatásaik bemutatására. A konferencián összesen 65 előadás fog elhangzani, 7 szekcióban, jogterületekre bontva. Ahogyan megszokhatták, az előadásokat a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói és a jogász szakma neves, elismert szakemberei értékelik. A konferencián elhangzó előadásokról most is tanulmánykötetet tervezünk megjelenteni.

Különleges ez a nap, ugyanis első alkalommal, hagyományteremtő szándékkal rendezzük meg az „Édes anyanyelvünk, igazi otthonunk” jogi retorikai versenyt is. Bízunk benne, hogy innentől fogva minden évben meg tudjuk tartani ezt az egyedülálló megmérettetést.

Kívánjuk, hogy a konferencia minden résztvevője sok értékes gondolattal térjen haza. Eredményes tanácskozást kívánunk!

Debrecen, 2024. november 5.

Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin

Első Tanár

Vitális Zsombor Máté

Első Diák

**„A JOG TUDOMÁNYA, A MINDENNAPOK JOGA”
XII. TUDOMÁNYOS KONFERENCIA PROGRAMJA**

MEGNYITÓ

Helyszín: A/I. előadó

Időpont: 13:30

A konferenciát megnyitja:

Prof. Dr. Szikora Veronika, tanszékvezető egyetemi tanár,
a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Dékánja

Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin, habil. egyetemi docens,
a Praetor Szakkollégium Első Tanára

SZEKCIÓÜLÉSEK

(14:00-16:30)

	SZEKCIÓ NEVE	TEREM
1.	ANGOL NYELVŰ	C/209.
2.	BÜNTETŐJOGI	C/10.
3.	POLGÁRI JOGI ÉS MUNKAJOGI	A/I.
4.	POLGÁRI ELJÁRÁSJOGI	A/11.
5.	NEMZETKÖZI JOGI, JOG ÉS FILM	A/10.
6.	JOGTÖRTÉNETI ÉS JOGELMÉLETI	C/207.
7.	KÖZJOGI	C/212.

**AZ I. „ÉDES ANYANYELVÜNK, IGAZI OTTHONUNK”
JOGI RETORIKAI VERSENY PROGRAMJA**

Helyszín: A/19. előadó

Időpont: 15:30

A zsűri elnöke:

Talabos Dávidné Dr. Lukács Nikolett, PhD, jogász

A zsűri tagjai:

Mercs János, a debreceni Csokonai Nemzeti Színház színművésze

Vranyecz Artúr, a debreceni Csokonai Nemzeti Színház színművésze

Moderátor:

Halász Petra, joghallgató

A verseny résztvevői, az általuk szabadon választott prózai mű címe és rövid leírása:

1. Illés Ákos: *Kosztolányi Dezső: Esti megtudja a halálhírt*

A prózai mű egy keserű jelenetet mutat be, amelyben Esti Kornélt éjjel felhívják egy halálhír közlése miatt.

2. Jászberényi Eszter: *Kétszázezer honvédet! – részletek*

Kossuth Lajos 1848. júliusában az országgyűlés alsó házában beszédet tart és arra kéri meg a tagokat, hogy szavazzanak meg 200 000 főnyi katonát és az ehhez kellő 42 milliót. A mondandója során, nem azzal érvel, hogy az újonnan felállott kormánynak szavazzanak bizalmat az emberek, hanem, hogy a hazájukat védjék meg és annak szeretete vezérelje őket, áldozzák életüket, vérüket érte. A haza szeretete mindenkiben közös és annak a megmentése a jelenlegi legfontosabb feladat. Az alsóház egyhangúan megszavazza az indítványt és határozatot hoz róla, ezzel hatalmas támogatottságra tesz szert Kossuth.

3. Kaufmann Kata: *Ady Endre: Betegen*

Egy ember lelki világáról szól, mely azt szemlélteti mennyire elveszettek is látja az életet, semmi sem boldogítja, semmiben sem találja meg az örömet.

4. Lezó Nóra: *Tóth Krisztina: Leesett a tantusz*

Tóth Krisztina Párducpompa című kötetének egyik darabja ez a tárcanovella, amely egy rendhagyó bújócska történetét meséli el. A szerző egy gyermekkori összejövetelen, a szekrénybe bújva talál egy érmét, amelyről csak jóval később tudja meg, mire használják a felnőttek. A megtalált (és leesett) tantuszon keresztül bepillantást nyerhetünk a hetvenes évek Magyarországának társadalmi-gazdasági helyzetébe is.

Kötelező olvasmányként, egy a zsűri által előzetesen meg nem nevezett művet adnak elő a versenyzők.

ANGOL NYELVŰ SZEKCIÓ

(14:00, C/209. terem)

A zsűri elnöke:

Dr. Zaccaria Márton Leó, habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Környezetjogi és Munkajogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Bányai Orsolya, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Környezetjogi és Munkajogi Tanszék

Dr. Sipka Péter, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Környezetjogi és Munkajogi Tanszék

Szekciótitkár:

Pályi Gergely, joghallgató

1. Rehulina Rehulina: *National Human Rights institution: Fact and function on Business and Human Rights Regime*

This paper explores the role and significance of National Human Rights Institutions (NHRIs) within the Business and Human Rights (BHR) regime. NHRIs play a crucial part in promoting and protecting human rights in the context of business activities. This study examines the functions, capabilities, and challenges faced by NHRIs in addressing human rights issues arising from corporate operations. Through a comprehensive analysis, the paper highlights the effectiveness of NHRIs in ensuring corporate accountability, providing remedies for human rights violations, and fostering an environment of respect for human rights in the business sector. Additionally, it delves into the interplay between national and international frameworks, emphasizing the importance of NHRIs in bridging gaps and reinforcing human rights standards globally.

2. Boudour Mefteh: *The Convergences and Divergences Between the Different EU National Space Regimes*

This research explores the convergences and divergences between the national space regimes of EU member states, examining how variations in legal frameworks impact the efficiency and coordination of space activities within Europe. While some countries align closely with international space law, others have adopted distinct approaches that create regulatory fragmentation. These inconsistencies pose challenges to Europe's ability to remain competitive in the global space sector. By analyzing these differences, the study highlights the importance of harmonizing national space laws to foster greater cooperation and innovation across the EU.

3. Adriana Roland de Souza Ribeiro: *The quest for gender equality in Labor and Social Law in the European Union: a work in progress*

This project aims to make an analysis of the gender equality policy of the European Union, especially in the context of labour and social law. The focus will be on salary and employment gap between men and women and how this affects the world economy. The goal is to demonstrate how the defense of gender equality is an essential aspect of the principle of equality, which is the basis of any democratic society. In conclusion, this research aims to: conceptualize and explain gender equality; demonstrate the importance gender equality within the European Union; analyze the trend of European national policies regarding gender equality; research the current differential treatment of women in the labor market and, finally, attempt to establish possible solutions to promote the development of gender equality.

4. Vincent Godana Yatani: *Kenya's asylum system: An appraisal of policy and practice continuum*

Kenya has a long history of hosting refugees and asylum seekers, primarily from neighbouring countries in the Eastern and Central African regions. Notwithstanding the existence of an elaborate national refugee framework, the system grapples with persistent challenges that extend beyond what its policy dictates. Accordingly, this study aims to comprehensively analyze Kenya's asylum system, examining the interplay between policy frameworks and actual implementation across the entire asylum process, from initial reception to the durable solution phase.

5. Imelda Nyawira Wanjau: *Right to public participation*

The presentation will give a summary of the background of the right to public participation. It will explore the recent developments and court decisions by the Kenyan Courts on the scope and requirements for meaningful public participation.

6. Li Jingbei: *Compliance risks and prevention for medical device companies*

In October 2024, Hungary's first wholly-owned medical device company in China officially went into production, and both countries attached great importance to it. China revised the Medical Device Supervision and Administration Regulations in 2021, and strengthened the penalties for medical device violations. Whether facing administrative penalties or criminal penalties, medical device companies are facing severe challenges in development and survival. Establishing a compliance management system, preventing compliance risks, or exempting companies from penalties, reducing penalties, and not prosecuting for compliance are all risk control points that medical device companies should pay attention to. This study will explore the compliance risks of medical device companies in combination with current laws and regulations, and try to give preventive suggestions.

7. Shaker Sulieman Ali Al akayleh: *Assessing the Impact of Cyberterrorism: Challenges and Strategies for Effective Countermeasures*

As the industrial revolution rapidly advances and technological capabilities reshape warfare, my research paper focuses on the growing threat of cyberterrorism. It aims to answer a crucial question: What are the dimensions of cyberterrorism, and how can we effectively combat it? The paper starts with a comprehensive definition of cyberterrorism, exploring its nuanced and evolving nature in today's interconnected digital landscape, which has become a battleground for extremist ideologies. Understanding the motivations behind the adoption of cyberterrorism by individuals or groups is essential. It examines the reasons why these actors choose this high-tech approach, highlighting the anonymity and global reach that cyberspace offers, making it an appealing medium for their activities. A key focus is the impact of cyberterrorism, as successful attacks can have far-reaching consequences on critical infrastructure, national security, and public safety. These incidents can disrupt economies and instill fear in populations. The paper categorizes cyberterrorism by analyzing the various levels of attack sophistication, from simple website defacements to complex, coordinated strikes on essential infrastructure. It also discusses the tools and techniques used by cyberterrorists, ranging from malicious software and hacking methods to social engineering tactics. The diverse means of attack are scrutinized to provide a clearer understanding of the threat landscape. Furthermore, the paper examines the common targets of cyberterrorism, including government institutions, financial systems, and energy grids, emphasizing the serious implications of these threats. Addressing the challenges in countering cyberterrorism is crucial. The paper highlights obstacles such as the anonymity of perpetrators, the borderless nature of the internet, and the rapid evolution of technology. In response, it advocates for a proactive approach, underscoring the importance of robust cybersecurity measures, international cooperation, and intelligence sharing to prevent potential attacks. Lastly, the paper takes a historical perspective, tracing the evolution of cyberterrorism from its origins to the present day. It explores how the tactics, motivations, and capabilities of cyberterrorists have transformed over time, providing a comprehensive overview of this pressing issue.

8. MD Atekul Islam Nur Shuvo: *Expropriation clauses in BITs of Hungary and Bangladesh: An analysis*

Expropriation clauses in BIT's are meticulously coined and inserted in bilateral investment treaties (BITs) to protect the investment of investors in host countries. It's a kind of protection clause introduced for foreign investors. Nevertheless, it has pros and cons also. Sometime due to political instability, controlling measures of host countries jeopardies the investors investments and as a result host states have to face legal hurdles. Which hamper the actual objective of BITs.

9. Tang Mengling: *Understanding the new meaning of judicial activism from the angle of China*

In contrast to ‘judicial activism’ (“司法能动主义”, China has an original concept of ‘active judiciary’ (“能动司法”) with local judicial cultural resources, which is used to highlight an autonomous decision-making system with Chinese characteristics. Under the premise of following the laws of justice and adhering to the principles of the rule of law, it has specific requirements for the correct exercise of discretionary power, the reasonable interpretation of legal provisions, the adoption of flexible legal measures to strengthen the appropriate intervention of judges in the litigation process, and the promotion of the diversified settlement of conflicts and disputes. It is not the same as the conflict between legislative and judicial power implied in the traditional ‘judicial activism’. It also means that the Supreme People's Court (SPC) used the term “active judiciary” instead of the customary “judicial active” or ‘judicial activism’, perhaps with the intention of reflecting the difference between the two by reversing the word order or changing the terminology. Understanding the meaning of judicial activism from Chinese practice situation could help researchers further catch on judicial activism and understand the judicial situation in China.

10. Joel Niyobuhungiro: *Legal Analysis of Principle of Equality Before the Law Under Rwandan Constitutional and Criminal Law: Case Law Analysis (MURORUNKWERE CASE)*

The principle of Equality before the law entails that all people are equal before the law and they enjoy equal protection of the law. Despite being a constitutional principle and ubiquitous in various Rwandan, the penal code of 1977 contained a discriminatory provision on punishment of the adultery. This unconstitutionality was found in a landmark case known as MURORUNKWERE CASE in 2008. By legal and case law analysis, it is argued that any discriminatory provision is unconstitutional and hence, null and void.

BÜNTETŐJOGI SZEKCIÓ

(14:00, C/10. terem)

A zsűri elnöke:

Prof. Dr. Elek Balázs, tanszékvezető egyetemi tanár, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Büntető Eljárásjogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Gunyecz Zoltán, kollégiumvezető, Nyíregyházi Törvényszék Büntető Kollégiuma

Dr. Csorba Cecília, büntető ügyszakos bíró, Debreceni Járásbíróság

Szekciótitkár:

Tóth Bettina Mária, joghallgató

1. Illés Ákos: *Új bizonyítási kihívások a büntetőeljárásban: a deepfake és az igazságügyi szakértés dilemmái*

Az előadás célja a deepfake technológia büntetőeljárásban történő alkalmazásának kihívásaira reflektálni az igazságügyi szakértők alkalmazásának kérdésében. Az előadás során szót kívánok ejteni a különleges szakértelem mércéjének meghatározásáról abban az esetben, amikor digitális bizonyítékok manipulálása merül fel. Továbbá kiemelt jelentőséget kívánok tulajdonítani a bizonyítékok mérlegelése kapcsán arra, hogy milyen lehetőségek állnak rendelkezésre, amikor a szakértők nem tudnak a bizonyosság magas szintjén sem állást foglalni a hitelesség kérdésében. Végül egy olyan szempontrendszer alkalmazásának indokoltságát vetem fel, amely olyan intézkedéseket tartalmaz, amivel a szakértő kirendelése előtt segíteni lehet a szakértői munka hatékonyságát és eredményességét.

2. Dr. Pete Miklós: *Az illegális migrációra vonatkozó szabályok az olasz büntetőjogban*

Az illegális migráció napjainkra biztonsági kockázattá és a (büntető)jogi szabályozás egyik legégetőbb problémájává vált. Hazánk mellett számos más európai ország is szembesült az illegális migráció jelentette kihívásokkal, ám közülük is kiemelkedik Olaszország, amely geopolitikai adottságainál fogva már az 1980-as évek óta küzd a tömeges illegális migráció problémájával. Bízom benne, hogy a migráció kihívásaival oly régóta küzdő Olaszország egyes praktikáinak - vagy éppen kudarcainak - ismerete hasznos lehet a hazai jogtudomány, illetve jogalkotás számára is. Előadásomban bemutatom a migráció olaszországi helyzetét, betekintést nyújtok a bevándorlás és bűnözés témájának olaszországi tapasztalataiba és ismertetem az olasz büntető anyagi jognak a migráció okozta kihívások kezelésében fontos szerepet játszó eszközeit.

3. Dr. Németh János: *Indokolatlanul? – A Be. 520. § (5) bekezdésének vizsgálata a hazai bírósági gyakorlat alapján*

A Be. 520. §-ában bevezetett rendelkezések új lehetőséget biztosítottak a bíróságok számára az eljárások koncentrálására, az időszerűség követelménye megtartásának biztosítására, a védelem oldaláról ugyanakkor többen is hangot adtak aggodalmuknak az új szabályozás adta korlátozási lehetőségek kapcsán. Előadásomban a Be. bizonyítási indítványok elbírálására vonatkozó új jogintézményének folyamatban lévő vizsgálatából az 520. § (5) bekezdésére hivatkozó bírósági határozatok elemzésén keresztül kívánok rámutatni a kialakuló joggyakorlat irányára, annak néhány érdekességére, s választ találni az új szabályozás bevezetése során felmerült kérdésekre.

4. Dorogi Lilla Kincső: *A fogvatartottak reintegrációja*

Kutatásommal arra szeretném felhívni a társadalom figyelmét, hogy a reintegráció csak akkor valósulhat meg teljes egészében, ha azt maga a társadalom is lehetővé teszi. Az állam által szervezett és a büntetés-végrehajtási intézetekben megvalósuló programok, valamint a pártfogó felügyelő munkája is csak akkor érhet el sikereket, ha ez megvan a társadalmi, gazdasági feltételek. A fogvatartottakat is megilletnek alapvető jogok, ilyen például a munkához való jog is, amelyet már maga a büntetés-végrehajtási intézetek is biztosítanak, de szükséges, hogy a szabadulást követően is élvezhessék ezt a jogukat, hátrányos megkülönböztetés nélkül.

5. Soltész Tamás: *Egy elektronikus megfigyelésen alapuló önálló büntetés Spanyolországban: a tartós helyhez kötés (localización permanente)*

Miután Magyarországon napjainkban is komoly problémát jelent a büntetés-végrehajtási intézetek zsúfoltsága, érdemes figyelemmel kísérnünk a nyugat-európai szankciórendszerek börtönnépesség csökkentésére irányuló változásait, innovatív megoldásait. Tekintettel arra, hogy a magyar jogalkotó a 2012. évi C. törvény kodifikációjakor azon államok szabályozása felé nyitott, amelyek önálló büntetési nemekként rendelkeznek a szabadságelvonnás különböző időtartamú változatairól, a rövid tartamú szabadságvesztés (büntetőjogi elzárás) kiiktatása – mint a túlszűfoltóság csökkentésének egyik lehetséges útja – szempontjából különösen érdekesnek bizonyulhatnak számunkra az elektronikus megfigyelésen alapuló önálló büntetések. Előadásom ez okból kifolyólag egy immár két évtizedes spanyol szankciónem, a tartós helyhez kötés (localización permanente) szabályozásának, illetve a büntetési nemhez kapcsolódó gyakorlati tapasztalatok bemutatására irányul. Annak érdekében ugyanis, hogy átfogó képet kapjunk a vizsgált büntetésről, elengedhetetlen a törvényi szabályozás változásainak áttekintése mellett a büntetés tipikus alkalmazási körének feltárása, valamint az irányadó jogalkalmazói gyakorlat rövid áttekintése.

6. Sallai Petra: *Az interneten elkövetett bűncselekmények kriminalisztikája*

Az előadásom témája az, hogy bemutassam azt, hogy milyen bűncselekményeket lehet az interneten elkövetni, valamint hogy milyen módszerek vannak arra, hogy ezeket az online elkövetőket felderítsék. Ezek mellett szó lesz arról is 1-2 példával, hogy nemzetközi szinten az EU, valamint a harmadikbeli országok hogyan állnak hozzá ehhez a szakterülethez.

7. Mészáros Tamás János: *Titkos információgyűjtési eszközök*

A legtöbb európai országhoz hasonlóan Magyarországon is elkülönítve szabályozzák a bűnüldözési és a nemzetbiztonsági céllal végzett titkos információgyűjtés szabályait: előbbi a rendőrségről szóló. törvényben, utóbbi a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben lett lefektetve. Míg bűnüldözési célú titkos információgyűjtésre a rendőrségen kívül az ügyészség és az adóhatóság jogosult, nemzetbiztonsági céllal a titkosszolgálatokon kívül a Terrorelhárítási Központ (TEK) végezhet titkos információgyűjtést. Közös vonása mindkét típusú titkos információgyűjtésnek, hogy a magánszférát csekélyebb mértékben sértő információgyűjtésekhez elegendő az eljárást végző intézményen belüli engedélyezési eljárás, azonban az illető magánlakásába is behatoló módszerek esetén már külső engedélyhez kötött az eljárás megindítása. Ezen, magánszférát súlyosabban érintő információszerzési módszerek mindkét említett törvény szerint: a lakás átkutatása; a lakás lehallgatása, rejtett kamerás megfigyelése; a levelek, csomagok felbontása; a telefon lehallgatása; végezetül a számítógépen, laptopon tárolt adatok megszerzése, az e-mailek elolvasása. Az előadásomban az Nbtv. alapján szabályozott titkos információgyűjtés eszközeit mutatom be.

8. Szabados Fanni: *A szervezett illegális fegyverkereskedelem elleni európai fellépés színterei*

Kutatási témámba tartozó szervezett bűnözésen belül az illegális fegyverkereskedelem gazdasági és társadalmi hatásait mutatom be. A bűnszervezetek és az illegális fegyverkereskedelem kapcsolatát is szemléltetem. Rövid fogalom meghatározás után statisztikai adatokkal támasztom alá a téziseimet, valamint kitérek az európai fellépés módjaira és megoldásaira. Említésre kerül az illegális fegyverkereskedelem kapcsolata más bűncselekményekkel és a Europol nemzetközi nyomozócsoportokban való részvétele.

9. Dr. Szemán Ádám: *Társadalomra veszélyesség jelentősége a gyakorlatban*

A társadalomra veszélyesség a magyar Btk. által meghatározott bűncselekmény fogalom egyik önálló ismérve, mely nélkül aligha beszélhetünk bűncselekmény megvalósulásáról. Annak meglétének vizsgálata minden büntetőeljárásban az eljáró bíró feladata. A társadalomra veszélyesség kiemelt jelentőségét kívánom bemutatni a Kúrai EH 2018.01.B1 számú határozatának középpontjában lévő jogeset ismertetésével.

10. Dr. Bodnár András Péter: *A határokat átszelő bizonyítás kérdései a büntetőeljárásban*

A digitális fejlődésnek köszönhetően ma már nem igazán képzelhető el olyan bűncselekmény, amely kapcsán ne merülnének fel digitális bizonyítékok. E bizonyítékok vonatkozásában gyakori jellemző ugyanakkor, hogy azok országhatáron kívül keletkeznek. Előadásomban azt kívánom körbejárni, a hazai hatóságok előtt milyen nehézségek, lehetőségek állnak ezek begyűjtése és rendszerezése kapcsán.

11. Dr. Juhász Barnabás Bence: *Gazdasági bűncselekmények bizonyítása*

A gazdasági bűncselekmények felderítése és bizonyítása kihívásokkal teli terület a jogi környezet változékonysága és a bűncselekmények összetettsége miatt. E cselekmények veszélyesek lehetnek az egész gazdasági rendszerre, ezért kiemelt fontossága van a hatóságoknak az ilyen jellegű cselekményekkel szembeni fellépésnek. E tanulmány célja a gazdasági bűncselekmények bizonyításának kulcsfontosságú eszközeinek bemutatása. A tanulmány foglalkozik a tárgyi bizonyítási eszközökkel, szakvéleménnyel, tanúvallomással és a terhelt vallomásával. Az okirati bizonyításnak és a szakértői véleménynek különösen fontos szerepe van a gazdasági bűncselekmények bizonyításában. Emellett a tanulmány kitér a modern technológia szerepére a nyomozásban, és hangsúlyozza az együttműködés és a szakértői tudás folyamatos fejlesztésének fontosságát a bűnüldöző szervek részéről.

POLGÁRI JOGI ÉS MUNKAJOGI SZEKCIÓ

(14:00, A/I. előadó)

A zsűri elnöke:

Dr. Nádas György, tanszékvezető habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Környezetjogi és Munkajogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Török Éva, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszék

Dr. Varga Nelli, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszék

Szekciótitkár:

Hegedüs Eszter, joghallgató

1. Dr. Barna Nóra Anna: *A jóerkölcs szerepe és jelentősége a polgári jogban*

A jog és az erkölcs viszonya évszázadok óta középpontjában áll a jogi gondolkodásnak, a jóerkölcs fogalma kiemelt jelentőséggel bír a polgári jog területén. A jóerkölcs a polgári jogban a társadalom általánosan elfogadott erkölcsi normáit tükrözi, amelyekkel minden jogügyletnek összhangban kell állnia. A Polgári Törvénykönyv (Ptk.) kimondja, hogy semmis az a szerződés, amely nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. Ugyanakkor a Ptk. nem határozza meg konkrétan, hogy mi minősül jóerkölcsnek. Így a törvény általánosan alkalmazza a semmisség jogintézményét, de még napjainkban is a jóerkölcs meghatározása a társadalmi közmegegyezés és bírói gyakorlat által történik.

2. Dr. Szücs Tamara Dóra: *A bíróságok jogfejlesztő-jogértelmező tevékenységének aspektusai a lakáshasználati jog ellenértéke tekintetében*

A lakáshasználati jog ellenértéke tekintetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépése óta fokozottan fontossá vált a bírói jogértelmezés szerepe a jogbiztonság megteremtésében. Az előadás célja, hogy feltárja a jogalkalmazók jogfejlesztő tevékenységének legfőbb eredményeit – a teljesség igénye nélkül – a lakáshasználati jog ellenértéke kapcsán. Milyen számítási módszert alkalmaz a bíróság a térítés összege tekintetében, mely mérlegelési szempontok jelennek meg a joggyakorlatban a kalkuláció során, előfordulhat-e, hogy a bírói jogértelmezés alakít ki egy olyan esetkört, amikor kizárt az ellenérték követelése? Az előadás – előzetesen felállított hipotézisekből kiindulva – ezen kutatási kérdések megválaszolására vállalkozik, amellett, hogy a felvázolt problémákat de lege ferenda javaslatok formájában igyekszik meg is válaszolni.

3. Marjai László: *Causa et Effectus – A stresszből fakadó kár és a munkaviszony közötti okozati összefüggés bizonyításának problematikája*

A dolgozat központjában a munkahelyi stresszből fakadó kár és a munkaviszony közötti okozati összefüggés bizonyításának konkrét nehézségeinek feltárása áll. Ezen cél elérése érdekében megvizsgáltam az Egyesült Királyság jogrendjének munkahelyi stresszel összefüggő szabályozásait, melyeket összevetettem a Magyarországon kialakult szabályozással. Kiemelt figyelmet szenteltem továbbá a hazai joggyakorlat elemzésére, mely alapján megállapítom és bemutatom az okozati összefüggés bizonyításának két kritikus pontját. A két jogrendben feltárt hasonlóságok és ellentétek alapján pedig kezdetleges megoldási lehetőségeket fogalmazok meg a magyar rendszer fejlődése érdekében.

4. Kenéz Lilla: *Egy újabb út az egyenlőség felé - Az (EU) 970/2023. irányelv kidolgozása és újításai az EUB gyakorlatának tükrében*

Az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő bér elve már közel egy évszázada része, azonban még napjainkban sem érvényesül maradéktalanul e munkajogi követelmény. Ennek következtében 2023-ban megszületett egy új, Európai uniós irányelv, amely már kifejezetten az elv védelmét hivatott elősegíteni. Előadásomban a kutatásom során felmerült azon kérdésekre igyekszem választ adni, hogy milyen út vezetett el az irányelv megszületéséhez, hogyan alakult eddig az elv alkalmazása a joggyakorlatban és milyen változások várhatók a magyarországi jogalkotás területén az új rendelkezéseknek köszönhetően.

5. Dr. Nyéki Zsófia: *A munkahelyi ellenőrzés- Meddig ér a munkáltató keze?*

A munkajogviszony a jogágak egyik legszemélyesebb és legbizalmasabb jogviszonya, hiszen a szerződő felek között egy tipikusan hosszabb távra létrejövő jogviszony áll fenn más jogágak viszonyaihoz képest. A munkavállaló a jogviszony keletkezésekor nem egy konkrét, előre rögzített feladat elvégzésére vállalkozik, hanem jellegében körülírt munkakör ellátására a munkáltató utasítása szerint és ellenőrzése mellett. Napjainkban vélhetően majdnem minden, munka világában jártas ember találkozott már azzal a kérdéssel valamilyen formában, hogy hol van az a határ, ameddig a munkáltató ellenőrizheti a munkáját, esetlegesen a magánéletét.

6. Dr. Németh Tamás: *"Megéri?" - A kollektív munkajog szociális és gazdasági aspektusai*

Tanulmányom a kollektív munkajog gazdasági és szociális aspektusaira összpontosít. A kollektív munkajog sajátos jellegéből adódóan a munkajog intézményrendszerén belül szociális garanciákat nyújtó eszköz, amely sajátos jogi jelleget testesít meg. A kollektív munkajognak azonban szociális védelmi funkciója mellett piacformáló ereje is van, ami a munkaerőpiac szervezeti modelljeiben („centralizált modell” vagy „szakszervezeti modell”) érhető tetten.

7. Hegedüs Eszter: *Lifelong learning in the EU*

The long-acknowledged but newly understood importance of lifelong learning has recently become a major challenge to legislators at EU level. Education systems and the labour market have had to adapt to the need for continuous learning for all ages, as the continuous development of competences acquired throughout a lifetime is essential for the integration of young people into the labour market and for older people to maintain their employability. The presentation will focus on the EU strategy for lifelong learning, highlighting the experiences of Member States with already existing legislation in this field.

8. Dr. Boros Dominik: *Challenges in implementing the Right to Repair Directive: Trademark-protected spare parts in focus*

As the result of sustainability objectives, the implementation of the circular economy plan has gained increasing significance in the European Union's legislation, which has led to the adoption of the Right to Repair Directive, aimed at facilitating the repair of goods. A central element of the Directive is the importance of the supply of spare parts. Therefore, in my presentation, I examine the practical challenges of implementing the Right to Repair Directive in light of the production, distribution, and exhaustion doctrine of spare parts protected under trademark law.

9. Kiss Gábor: *Üzletrész átruházás francia módra*

Kutatási területem az üzletrészhez, konkrétan annak átruházásához kötődik. A magyar jogi szabályozáson túl, nemzetközi szintre kitekintve, különös jogintézményi megoldásokat véltem felfedezni a francia jogban. Ezeket összevetve a magyar szabályokkal, egy megítélésem szerint különös és izgalmas összehasonlítást kaphatunk, körüljárva az egyes sajátos jogintézményeket, valamint az átruházás egyes lehetőségeit, lépéseit.

10. Szél Melitta Patrícia: *A nők munkahelyi előmeneteli lehetőségének vizsgálata a férfiakkal összevetve, a munkahelyi zaklatások hátráltató hatásának vizsgálata, valamint az állásinterjúk aszimmetriája*

Előadásom interdiszciplináris mivoltából kifolyólag több tudományterület beható vizsgálatával kívánom feldolgozni a nők munkahelyi előmeneteli lehetőségeit a férfiakkal összevetve, valamint vizsgálom a munkahelyi zaklatások hátráltató hatását, továbbá az állásinterjúk aszimmetriáját is bemutatom. A jogtudományon túl a szociológia és pszichológia vonatkozó tudásanyagának ismertetésével kívánok egy átfogó, jól koncentrált képet alkotni a nők jelenlegi munkajogi helyzetéről.

11. Dr. Somorjai Kristóf: A teljesítés igazolásának elméleti és gyakorlati megközelítése

A gazdasági körforgásban egymással kölcsönös egyetértésben jogviszonyba kerülő felek a hatályos polgári jogunk kínálta szerződési szabadság alapelve révén rendkívül változatos tartalmi elemekben való megegyezéssel biztosíthatnak megállapodásaiknak kötelmi, vagy éppen szerződéses keretet. A szerződés létrejöttéhez vezető végeláthatatlanul szerteágazó és sokszor burkolt indító okokat ugyanakkor egyvalami mégis szintetizálja: a kontraktusban egymással szemben megfogalmazott igény, vállalat, ígéret – igazolható és szerződészerű – teljesedésének vágya. A megállapításokat alátámasztandó az elvárható magatartás elvének egyfajta konkretizálásaként a Ptk. 6:34. §-ban a kötelmek – és így a szerződések – rendeltetészerű végbemenetelének kvázi alapelve, míg a Ptk. 6:38. §-ban a teljesítés elismerésének egyes szabályai normaszövegbe ágyazva olvashatók. Hiába viszont az utóbbi szabály gazdasági élettel való teljes összeférhetősége, a norma nem lép túl a diszpozitivitás keretein. Azzal azonban, hogy a jogalkotó vitatható megfontolásból a felekre bízta a teljesítés igazolása megtétele időbeliségének, módjának, tartalmának kialakítását, egyúttal számtalan elméleti és gyakorlati kérdést felvetődését eredményezi, amelyek egy részére előadásom keretében kívánok válasszal szolgálni.

POLGÁRI ELJÁRÁSJOGI SEKCIÓ

(14:00, A/11. terem)

A zsűri elnöke:

Prof. Dr. Pribula László, tanszékvezető egyetemi tanár, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Eljárásjogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Molnár Judit, habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Eljárásjogi Tanszék

Dr. Tass Edina, kollégiumvezető, Debreceni Ítéltábla Munkaügyi Kollégiuma

Szekciótitkár:

Kulcsár Hanna, joghallgató

1. Mészáros Tamás János: A bírósági iratok kézbesítésének általános és különös szabályai a Pp-ben

A hivatalos iratok kézbesítése elengedhetetlen a bürokratikus gépezet működéséhez, hiszen ezen csoporthoz joghatások fűződnek, melyek hatással lehetnek az állampolgárok és más jogalanyok életére. Gondoljunk csak bele, elég nehéz lenne mindenkinek az élete, ha a bírósági határozatot magunknak kellene átvennünk a bíróság épületében, főleg, ha az illetékességi terület az alperes lakóhelye, amely lehetséges, hogy három megyével távolabb van. A postai szolgáltatásokat, a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény 5. § szerint három csoportra oszthatjuk: az egyetemes postai szolgáltatásra, az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatásra vagy az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatásra. A hivatalos iratok az első csoportba tehetőek és ezen csoportba tartozó iratok a fent kifejtett okok miatt is állami kézben vannak a kézbesítés hatékonysága és garanciája miatt. A dolgozatomban ezen területeknek a szabályozását vizsgálom, de hivatalos iratokon belül speciálisabb területet, még hozzá a bírósági iratok kézbesítésének általános és különös szabályait a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény szerint.

2. Dr. Ökrös Janka: Gondolatok a polgári nemperes eljárásokról Magyarországon a XIX. század végétől napjainkig

A polgári eljárás két nagy ága, a polgári peres és nemperes eljárás. Előadásomban a polgári nemperes eljárásokat szeretném bemutatni arra koncentrálva, hogy a nemperes eljárások az évek során milyen átalakuláson mentek keresztül a magyar jogrendszerben.

3. Kovács Eszter: *A szakértői bizonyítás problémája a személyállapotú perekben-avagy miért nincs itt helyük a magánszakértőknek*

A 2020.évi CXIX. törvény a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosításáról az igazságügyi szakértői rendszert jelentős mértékben átformálta, ugyanis a novella módosítását megelőző időkben a szabályozás csak a gondoksági perekre vonatkozóan zárta ki a magánszakértők alkalmazását. A novella módosítását követő időkben azonban már valamennyi, a személyállapotú perek többségében kizárásra kerültek a magánszakértők a bizonyítási szakaszban. De vajon mi állhat ennek a jogalkotói nóvumnak a hátterében, miért zárjuk ki őket ezekből a típusú perekből és hogyan jutunk el ideig? Ezekre a felvetésekre keresem én is a választ.

4. Dr. Sztraka-Bucsai Beatrix: *A szükséghelyzetek megjelenése a felszámolási eljárásokban*

A felszámolási eljárásban különösen fontos annak megítélése, hogy a gazdálkodó szervezet vezetői a fizetésektelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a feladataikat a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták-e el. A Csődtörvényben található bizonyítási terhet taglaló rendelkezések sok esetben nem elégségesek a vezető magatartásának teljes feltárásához. Ezen helyzet feloldásában szolgálhatnak segítségül a perbeli szükséghelyzetek, kérdéses azonban, hogy a bíróságok hozzáállása ezt mennyire teszi lehetővé.

5. Dr. Bányainé Dr. Szepesi Bettina: *Die verfahrensrechtliche Bewertung des Gutachtens eines Privatsachverständigen in der geltenden Zivilprozessordnung*

In summary, private expert opinions can be divided into two main groups in terms of concern. There are those private expert opinions - in particular, those issued before the initiation of proceedings - which, in the course of their preparation, are subject to the provisions of the Pp. 303, the private expert did not or did not fully comply with the provisions of Article 303, and in view of this the court will not even consider them as private expert opinions or private expert evidence, i.e. they will be excluded from the scope of evidence. And then there is the other group, where the private expert's opinion, although formally satisfactory, does not meet these requirements, and there are concerns and contradictions, which ultimately mean that the private expert's opinion cannot form the basis of the judgment. The private expert's opinion is assessed from several angles. Firstly, the court makes a procedural assessment, taking a view on whether a procedural violation has occurred, whether it can be remedied in a substantive manner and, if so, whether the parties should be properly informed. The procedural evaluation is a way of screening out expert opinions obtained in breach of the rules on private expert evidence from the evidence. If this has been done, the private expert opinion will next be considered at the sentencing stage, when the court will make a substantive assessment to determine whether the private expert opinion is of concern or logical and consistent, which may form the basis of a judgment.

6. Nagy Petra: *A bíróság szerepe a sürgősségi pszichiátriai intézeti gyógykezelés során*

A sürgősségi pszichiátriai gyógykezelés látszólag egy egészségügyi jog területére tartozó téma lenne, a beszállítás indokoltságának meghatározása és az arról való döntés, hogy ezt követően szükséges-e a kötelező intézeti gyógykezelés elrendelése, polgári nemperes eljárás során történik. Ez az eljárás kifejezetten különlegesnek számít a nemperes eljárások körében, ugyanis egyedi módon ez az egyetlen, amelynek - a polgári jogra nem jellemző módon - eredménye a személyi szabadság korlátozására irányul. Előadásom során a polgári bíróságok szerepét kívánom bemutatni ezen folyamat során mind elméleti, mind pedig joggyakorlati szempontból megközelítve.

7. Bekecs Sándor: *A helyreigazító közlemények online közzétételére vonatkozó bírói gyakorlat az elmúlt évekből*

A technológia fejlődésével a sajtó ma már rövid idő alatt képes óriási embertömegeket elérni. Társadalomformáló szerepének jelentősége vitathatatlan, hiszen a sajtó közleményeit az olvasóközönség általában hitelesnek és valósnak fogadja el, ezáltal képes a közbeszéd tematizálására, az egyes társadalmi csoportok, az egyén és a közösségek befolyásolására. A sajtó hitelének megőrzése nemcsak gazdasági, de a demokratikus jogállam érdeke is, ezért fontos, hogy a szabályozás hatékonyan, kiszámíthatóan és a lehető legkövetkezetesebb bírói gyakorlattal gondoskodjon arról, hogy a hírfogyasztóhoz hiteles, a valóságnak megfelelő információk jussanak el.

8. Dr. Szabó Kinga: *A megelőző távollattásban érintett személyek köre és annak jogi kérdései*

A Hktv. 1.§ (2) és (3) bekezdésében konkrétan meghatározza a bántalmazott és a bántalmazó személye körét, valamint ezen szakasz (5) bekezdése a hozzátartozók körét a Ptk. értelmező rendelkezésében meghatározott hozzátartozókra konkretizálja. Azonban a szabályozás nem érinti az olyan személyeket, akik élettársaknak ugyan nem minősülnek, de mégis párkapcsolatban élnek vagy éltek. Így egy olyan joghézag alakult ki a szabályozásban, amely a párkapcsolatban lévő felek számára nem ad védelmet a törvény keretén belül. Azon személyi kör is vizsgálendő, amikor az egyik, vagy akár mindkét fél nem magyar állampolgár. Lehet-e a magyarországi bíróságok joghatóságát igénybe venni? Milyen nehézségek adódhatnak az eljárás során a felek meghallgatásában? Az igénybe vett tolmács díját melyik félnek kell viselnie? Illetve kérdéses azon esetkör, amikor egy kiskorú személy szenved el bántalmazást a szüleitől? Lehetőség van arra, hogy teljes perbeli jogképességet kapjon a kiskorú gyermek akár a gondnoksági perekben a gondnokság alá helyezendő személy?

NEMZETKÖZI JOGI, JOG ÉS FILM SZEKCIÓ
(14:00, A/10. terem)

A zsűri elnöke:

Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin, habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Kovácsné Dr. Becánics Adrienn, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Talabos Dávidné Dr. Lukács Nikolett, PhD, jogász

Mándy Zsuzsanna, tehetségkoordinátor, Debreceni Egyetem Tudományos Igazgatóság

Szekciótitkár:

Szabó Ivett Erzsébet, joghallgató

1. Dr. Pilisy Bence: A bécsi kongresszus és a bécsi rendszer

A nemzetközi kapcsolatok története során számos esetben előfordult hogy az államok egy csoportja, közös érdekek és értékek mentén szorosabbra fűzték a kapcsolataikat a nemzetközi status quo és a fennálló hatalmi rend fenntartása érdekében. Azonban rendre előfordult, hogy egy állam hegemoniára törekedett, ennek ellentételezéseként a többi állam pedig a az állami szuverenitás és az államok egyenlőségének elve mentén egy egyensúlytalan állapot megőrzését tűzték ki célul. Így a nemzetközi kapcsolatokat a vesztfáliai békétől kezdve a hegemon törekvések és a kollektív hatalmi egyensúly ciklikus változásai határozták meg. A hatalmi egyensúly megőrzését és a nagy francia forradalom keltette társadalmi változások megállítását tűzte ki célul a bécsi kongresszus, mely igaz, hogy a nemzetek önrendelkezési jogának korlátozását és a fennálló hatalmi viszonyok konzerválását eredményezte, de egy száz évig tartó, kiterjedt konfliktusok nélküli európai rendet hozott létre. Előadásomban bemutatom a nemzetközi rendet, illetve a bécsi kongresszus által létre hozott bécsi rendszert, annak jellemzőit és a kongresszus jelentős eredményeit.

2. Pardi Szabina Erika: Gyilkosság az Orient Expresszen

A történet Christie egyik állandó, visszatérő különc, belga szuperdetektívje, Hercule Poirot szemén keresztül látjuk a cselekményt. 1935-öt írunk, és pihenni vágyó főszereplőnk belecsöppen egy gyilkossági ügybe a világhírű, és egy hóvihár miatt elakadó Orient Expressz luxusvonaton. Mondanék párszót a szerzőről, elmondanám honnan jött a Gyilkosság az Orient Expresszen regény megírása. Elmondanám a történetet röviden és jogszabályt társítanék hozzá.

3. Lezó Nóra: *Jog az irodalomban: Patrick Süskind: A parfüm című művének jogi vonatkozásai*

Süskind méltán híres és népszerű művét sokan ismerik, talán a legtöbben a könyvből készült filmadaptációt. Amellett hogy egy értékes és figyelemre érdemes alkotás, a jogi vonatkozásokat sem nélkülözi: a bűncselekmények ugyanúgy megtalálhatóak benne, mint a korabeli gyermekmunka. Az előadás ezeket a sajátosságokat gyűjti össze.

4. Bartus Gyöngyi Zsófi: *Egy utópisztikus állam*

A beavatott trilógiát szeretném bemutatni, ahol az emberiség 4 csoportra van felosztva. E könyvben megjelenő lázadást, diktatúra kialakulását és ennek a diktatúrának bukását.

5. Moldvay Csenge: *"Szörnyetegek?" - A Menendez testvérek igazsága*

Prezentációm az ismét felszínre kerülő Menendez testvérek által elkövetett emberölés inspirálta. Kutatásom során azt vizsgáltam, hogy az 1980-as években elkövetett bűncselekmény büntetőjogilag releváns tényei mentén meghozott ítélet vajon a mai társadalom megítélése alapján is igazságosnak bizonyulna-e?

6. Szabó Nóra: *Légi katasztrófák hatása a nemzetközi légi jogra*

Dolgozatom célja be mutatni, hogy milyen hatással volt a repülés biztonsági előírásokra a 2001.09. 11-i terrortámadás, valamint a 2015. 03.24-i öngyilkos merénylet. Mindkettő esemény alapjaiban rengette meg a biztonságban vetett hitet és a nemzetközi szabályozásokat. Ezen incidensek hozzájárultak ahhoz, hogy napjainkban tapasztalt utasbiztonság kialakulhasson.

7. Szabó Ivett Erzsébet: *Az állampolgárság alakulása napjainkban a trianoni békeszerződéssel érintett országokban*

Kutatásom célja bemutatni, hogy a trianoni békeszerződéssel érintett országokban hogyan alakul napjainkban az állampolgárság szabályozása. Mint ismeretes, Magyarország 2010-ben szabályozta az egyszerű honosítást, így az anyaország területéről elkerülteknek is lehetőségük lett ezáltal hivatalosan is magyarrá válniuk. A témámban ennek az alakulását szeretném boncolgatni, hogyan reagáltak rá a szomszédos államok, elfogadják-e egyáltalán ezt a jogintézményt.

8. Bordi Cynthia: *A nemzetközi jog és a sport összefonódása*

A nemzetközi jog hogyan hat, szabályozza a diszkrimináció jelenségét a sport terén. Nemzetközi szabályozások hatása e téren. A diszkrimináció megjelenésének bemutatása a sport területén.

JOGTÖRTÉNETI ÉS JOGELMÉLETI SZEKCIÓ

(14:00, C/207. terem)

A zsűri elnöke:

Dr. Ficsor Krisztina, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Jogbölcseleti és Jogszociológiai Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Biczó András, egyetemi tanársegéd, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Jogtörténeti Tanszék

Dr. Sallai Balázs, PhD-hallgató, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti
Tanszék

Szekciótitkár:

Juhász Zoltán, joghallgató

1. Molnár Dániel: Birodalom, Monarchia, államkonglomerátum. Elmélkedések a Habsburg Monarchia államszerkezetéről

A Magyar Királyság történetében jellemzően „érett rendiségként” emlegetett korszak mindenkor vizsgálata során megkerülhetetlen dogmatikai dilemmaként jelentkezik az, hogy a Domus Austriaca égisze alatt 1526-ban kialakult, s jogi értelemben 1867-ig fennállt közép-európai államkonglomerátumot hogyan nevezzük. Ez látszólag csekély jelentőségű, szinte lényegtelen kérdésnek tűnik, elvégre a hazai szakirodalomban – szemben a „Habsburg-abszolutizmussal” – elvi élel e kérdéssel még nem foglalkoztak, jóllehet jogtörténeti szempontból e problémának mégis van súlya, hiszen az államközösség elnevezésének megválasztása egyben annak alkotmányjogi szerkezetére utal. A közelmúltból is több példát találunk arra, hogy a (jog)történészek körében nem mindenki tulajdonít jelentőséget a két elnevezés - "Habsburg Monarchia" és "Habsburg Birodalom" - közötti különbségtételnek, amelyből arra következtethetünk, hogy az ő olvasatukban a kettő egymás szinonimájaként funkcionál, ez azonban több szempontból kifogásolható. A külföldi szakirodalom tükrében megfelelőbbnek tűnik Monarchiaként hivatkozni a szóban forgó államhalmazra, viszont érdemes ennek az elméleti (jogtörténeti) magyarázatára kitérni, amely hiányzik a vonatkozó hazai szakirodalomból.

2. Gergely Viktória: Robo Sapiens: Az intelligens robotok jogalanyiségének kérdése

Az "intelligens robot" kifejezést hallva bizonyára sokakban merül fel a kérdés, hogy vajon van-e alapja a sci-fi művekben előszeretettel ábrázolt vízióknak, mely szerint a robotok az emberekhez hasonló jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek. Előadásomban ezen kérdésre keresem a választ felsorakoztatva azon érveket melyek a robot-jogalanyiség mellett, illetve ellene szólhatnak.

3. Perényi Károly: *Sub pallio barbara latens. A rómaiak és a gentiles közötti IV. századi házassági tilalom és értelmezései*

A klasszikus jog, amely az idegen népekbe tartozó személyekre hol jövevényként (peregrini), hol korlátozottan jogképes meghódítottként (peregrini dediticii), hol rabszolgaként tekintett, nem számolt annak lehetőségével, ha a római állam válik tartós hódítás áldozatává. A késő ókor népmozgásainak súlya alatt a törvényhozásnak foglalkoznia kellett a rómaiak és az idegen népek érintkezésével. Előadásom tárgya a IV. század utolsó harmadában hatályba lépett, római férfiak és barbár nők, valamint római nők és barbár férfiak közötti házassági tilalom. Az I. Valentinianus és Valens által hozott császári rendelet (CTh.3.14.1) megítélése és a benne szereplő barbari, illetve gentiles kiléte az utókor számára máig tartó vitákat kelt. A továbbiakban kitérek a kérdéses rendelet gyakorlatiasságára és alkalmazására, valamint a későbbi jogtörténeti kutatás felvetéseire is.

4. Dr. Erdős István: *Convergence of common law and civil law systems and its effect on legal interpretation and reasoning*

Convergence of common law and civil law systems is a defining phenomenon in current legal development, which has an effect on the practice of law. However, it is unclear how one should alter legal interpretation and reasoning in civil law countries, where common law elements have been adopted. This research focuses on the introduction of the limited precedent system in Hungary, which swiftly changed the practice of law by introducing common law features. The study analyses key decisions of the Curia of Hungary (the supreme court) utilizing SCA (structural content analysis) to understand the effects of this convergence phenomenon.

5. Deme Zsuzsanna: *A szexuális és reprodukív jogok eróziója a 21. században*

Az elmúlt évtizedekben a reprodukív jogok szabályozása jelentős átalakuláson ment keresztül. Előadásomban jogbölcseleti szempontból kívánom vizsgálni az ezen a jogterületen bekövetkezett visszalépéseket, különös hangsúlyt helyezve a magyar szabályozásra és az amerikai példákra. Az előadás középpontjában az erkölcsi és jogi normák elválasztásának kérdése áll, amely kulcsszerepet játszik a reprodukív jogokkal kapcsolatos vitákban.

6. Dr. Papp Renáta: *A mesterséges intelligencia az igazságszolgáltatásban*

A mesterséges intelligencia az elmúlt években egyre nagyobb teret hódított számos ágazatban, így nem meglepő, hogy az igazságszolgáltatásban is megjelent. Ahogy a technológia fejlődik, úgy nő az információmennyiség és a komplexitás, amivel a jogi szakembereknek szembe kell nézniük. Az MI képességei, mint a gyors és precíz adatfeldolgozás, hatalmas előnyt jelentenek az ilyen környezetben, ahol a hatékonyság és az objektivitás kulcsfontosságú.

7. Dr. Joó László Ádám: *A bírói jogalkotás magyarországi megítélése a 20. század első felében*

A praetor ius facere non potest elve a 20. század első felében keletkezett számos szakirodalmi műben is megtalálható, amelyek kizárólag a szokásjog fejlesztésében látják a magyar bíróságok szerepét. Ugyanakkor a döntvényalkotás 1912-es szabályozása, ha nem is expressis verbis, több szerző szerint jogalkotó hatalommal ruházta fel a kir. Kúriát. Az elméleti és gyakorló jogászok efeletti polémiaja évtizedeken át jelen volt a korabeli szakfolyóiratok lapjain és egyéb művekben is. Az előadásomban ezt a témát szeretném bemutatni, néhány érdekes példával szemléltetve az álláspontomat.

8. Molnár Dániel: *A helyben lakás jogintézményének gyökerei a Horthy-kor földforgalmi szabályozásában*

A földforgalmi szabályozás hatályos joganyagának tudományos vizsgálatához hasonlóan a földforgalmi jog történeti kialakulása folyamatának, továbbá az azt indukáló társadalmi-gazdasági okoknak a kutatása sem tartozik a jogirodalom kedvelt témái közé, következésképp az sem állítható, hogy ezzel összefüggésben bőséggel állnának rendelkezésre másodlagos, azaz szakirodalmi források. A téma kutatása szempontjából annak is jelentősége van, hogy a mai értelemben vett földforgalmi szabályozásról legszorosabb értelemben csupán a századfordulótól, illetőleg a Horthy-korszaktól, azaz az 1910-es, 1920-as évektől kezdődően beszélhetünk, ráadásul a korai normákban erősen keverednek a termőföldek forgalmára, illetőleg a termőföldre jutásra vonatkozó rendelkezések. Ekkortól azonban már határozottan felfedezhetők a jogalkotásban olyan állami célkitűzések, amelyeket a hatályos földforgalmi szabályozás közvetlen előzményeinek tekinthetünk, ide értve többek között a termőföldek gazdaságos kihasználását, illetőleg arányos elosztását. Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a földforgalmi szabályozás eleinte meglehetősen átpolitizált volt, mivel a földforgalmi jogszabályok megalkotásával a jogalkotó célja az 1920-as években nem is igazán a földek forgalmának, hanem a földre jutás problémájának, a nagybirtokok feldarabolásának rendezése volt. A termőföld tulajdon- vagy egyéb használati jogosultsága megszerzésének kritériumai akárcsak a Horthy-korban, napjainkban is a jogalkotó birtokpolitikai preferenciáinak leképeződései. Előadásomban a hatályos földforgalmi szabályozás egyik különleges jogintézményének, a helyben lakásnak a (jog)történeti gyökereit vizsgálom a Horthy-kor földforgalmi tárgyú jogalkotásában.

KÖZJOGI SZEKCIÓ

(14:00, C/212. terem)

A zsűri elnöke:

Prof. Dr. Bartha Ildikó, tanszékvezető egyetemi tanár, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Csűrös Gabriella, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Pénzügyi Jog és Közmenedzsment Tanszék

Kisné Dr. Fazekas Flóra, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Alkotmányjogi Tanszék

Szekciótitkár:

Bossányi Zoltán, joghallgató

1. Boros Anna Eszter: A klímaperek buktatói: A Plaumann-tesztből eredő követelmények vizsgálata a klímaperek vonatkozásában

A klímaperek száma az utóbbi években rohamos emelkedésnek indult mind nemzetközi és uniós, mind pedig nemzeti szinten is, mely perek közül ráadásul egyre több sikeres kimenetelű. Ugyanakkor a klímapereknek van egy olyan csoportja, mely az Európai Unió Bírósága előtt eleve "kudarra" van ítélve. Az Európai Unió Bírósága megsemmisítési eljárás keretében vizsgálhatja az uniós klímajogi másodlagos jogforrások érvényességét, illetve azok elsődleges jogforrásokkal való összhangját, ezzel biztosítva lehetőséget az uniós klímaszabályozás felülvizsgálatára. Azonban ezen eljárásokban a magánszemélyek számára szinte lehetetlen megalapozni a perlési jogosultságukat a Plaumann-tesztből eredő követelmények miatt, így kereseteik gyakran elutasításra kerülnek. Előadásomban a People's Climate Case néven elhíresült ügyön keresztül mutatom be, milyen kihívásokkal szembesülnek a magánszemélyek, ha közvetlenül kívánnak fellépni az uniós klímaszabályozás ellen, illetve kitérek arra is, hogy milyen alternatívák állhatnak a felperesek rendelkezésére.

2. Győri Blanka: Az Európai Unió költségvetéséből nyújtott agrártámogatásainak hatékonysága Magyarországon

Előadásom célja megvizsgálni, hogy az Eu költségvetésének végrehajtásának egy fontos szelete, támogatások kifizetése pontosan hogyan valósul meg Magyarországon. Előadásomban kitérek a KAP kiemelt jelentőségére, mind az Unióban, mind hazánkban. Végezetül pedig Kúriai ítéletek elemzésével szeretnék az esetleges hiányosságokra rámutatni a témával kapcsolatban.

3. Dr. Mészáros Márta: Államépítés Szomáliában. Egy modellkísérlet eredményeinek bemutatása

Szomália a Fragile States Index 2024-ben kiadott listájának első helyén szerepel, mint törékeny állam. Szomália Szövetségi Köztársaság működését a komplex gazdasági, társadalmi és biztonságpolitikai kihívásokon túl a hatalmi ágak szétválasztásának hiányával épp úgy megnehezíti, mint a homályosan körvonalazott közigazgatási rendszerek vagy a rendszeres klánalapú politikai csatározások. Az előadás célja, hogy néhány lehetséges államszerkezet, kormányforma, közigazgatási szerkezet modellezésével bemutassa a lehető legmegfelelőbb államstruktúra modelljét.

4. Molnár Dániel: Tudomány és közigazgatás párbeszéde. A művészettörténeti kutatások jelentősége az örökségvédelmi szakigazgatási tevékenységben egy esettanulmány tükrében

Ausztria félreeső szegletében, Pozsony és Bécs között félúton, a Kis-Kárpátok vonulatainak árnyékában rejtőzik Schloss Hof. Erről a laikus és szakmai körökben méltatlanul kevésbé ismert rezidenciáról német nyelven kívül alig találunk forrást, legfeljebb egy-egy rövid gondolat, exkúrsus erejéig történik rá utalás a vonatkozó szakirodalomban. A néhai császári-királyi uradalom létét, fennmaradását egy példátlan és rendkívül színvonalas, restaurációt, valamint rekonstrukciót magában foglaló projektnek köszönheti, amely több évtizedes művészettörténeti kutatómunka és az osztrák kormányzat örökségvédelmi szakigazgatási tevékenységének összefogásával valósulhatott meg. A művészettörténeti kutatások ugyanis nem pusztán megfoghatatlan, immateriális tudással gazdagítják a kultúrát, a tudományt, hanem rendkívül komoly szerepet töltenek be az örökségvédelem terrénján is. Lényeges annak felismerése és szem előtt tartása, hogy az örökségvédelmi célok realizálásához szükséges feladatokat ellátó örökségvédelmi – ezen belül különösen a műemlékvédelmi – (köz)igazgatás és a művészettörténeti kutatások között bizonyos pontokon kölcsönös egymásra utaltság mutatható ki. A művészettörténeti kutatások teremtik meg az örökségvédelemhez szükséges elméleti-szakmai háttérrel, jelentős mértékben – de természetesen nem kizárólagosan – e kutatómunka során fogalmazódnak meg az örökségvédelmi igazgatás tevékenységének csapásvonalai, konkrét feladatai, például a Schloss Hof kapcsán még elvégzendő munkák mibenléte. Előadásomban a művészettörténeti kutatások és az örökségvédelmi szakigazgatási tevékenység közötti összefüggésekre szeretnék rávilágítani egy, a Schloss Hof körül végzett rekonstrukciós munkálatokat vizsgáló esettanulmányom tapasztalatai tükrében.

5. Dr. Perger Ádám: *A bűncselekményekre vonatkozó személyes adatok kezelése, különös tekintettel a GDPR rendelkezéseinek tükrében*

Az előadás a bűncselekményekkel kapcsolatos személyes adatok kezelésének jogi kereteit tárgyalja, különös tekintettel a GDPR rendelkezéseire. Részletesen bemutatja az adatkezelés jogalapjait és speciális feltételeit a büntetőjog területén, valamint azt, hogyan biztosítható az egyének adatvédelmi jogainak érvényesülése a bűnüldözési célokkal összhangban. Az előadás a gyakorlatban felmerülő kihívásokat és megoldásokat is elemzi, hangsúlyozva az adatvédelem és a közérdek közötti kényes egyensúlyt.

6. Czifra Balázs: *A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásának dilemmái*

A dolgozatomban azzal a kérdéssel foglalkozom, hogy miért jutnak el az önkormányzatok arra a pontra, hogy adósságrendezési eljárás indul velük szemben, annak ellenére, hogy a 2010-es évektől éppen azért alkottak új törvényeket, hogy életképebb önkormányzatokat hozzanak létre.

7. Dr. Pella Sebestyén Márk: *Visible hands: the governments's financial legal responses in managing crises*

The market and the economy can face various situations—both negative and positive—leading to different approaches to addressing these circumstances. Accordingly, some place their trust in the 'invisible hand of the market,' while others prefer to take control into their own, very visible hands, often through strong state interventions. A middle ground is also conceivable, where a government may choose to implement more intense intervention tools only in exceptional cases, such as addressing economic problems caused by crises. These measures might include price controls, protective tariffs, or special taxes. In such cases, it is important that these interventions are applied only temporarily, as prolonged and continuous use of such tools could not only oppose the 'invisible hand' concept but also become counterproductive.

8. Dr. Győri Ágoston: *A fogyasztó és a vállalkozás közt eljáró közvetítő személy polgári jogi felelőssége*

A fogyasztók és vállalkozások közti szerződéses jogviszonyok megkötésekor napjainkban egyre nagyobb teret hódítanak a közvetítők (például online piacterek), melyek szolgáltatása -elvileg - csupán annyi, hogy platformot biztosítanak a fenti két fél számára a szerződés megkötésére. A fogyasztókat megtévesztve eljáró közvetítők kontraktuális felelősségének megítélésével kapcsolatban fordulópontot jelentett az EUB C-149/15 számú ügyben hozott ítélete, az EU új termékfelelősségi irányelve pedig a deliktuális felelősség területére vezeti át az ítéletben lefektetett elveket.

9. Márki Petra: *Rend a lelke mindennek – avagy a bírósági ügyelosztási rendszer garanciális szerepe*

Az ügyelosztás átláthatósága kiemelt jelentőséggel bír az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom tekintetében. A törvényes bíróhoz való jog elsősorban a jogkereső állampolgárok érdeke, mindemellett jogállami követelményként előírják az ügyelosztási rend megalkotását és nyilvánossá tételét, ugyanis ez teszi lehetővé, hogy megismerhetjük, ki fog dönteni az ügyünkben. Azonban nem elég objektíve pártatlannak lenni, annak látszatát is el kell kerülni, hogy részrehajlóan hozzanak döntést - például úgy, hogy egy politikailag kényes ügyet egy meghatározott bíróhoz vagy tanácshoz osztanak ki. Az idők során kialakuló aggályos gyakorlat következményeként a Kúrián bevezették az automatikus ügyelosztási rendet, azonban minden bírósági szint kapcsán felmerülhet az automatizmus kérdése. Kutatásomban a Debreceni Járásbíróság ügyelosztási rendjét veszem górcső alá, és azt vizsgálom, hogyan valósulnak meg az ügyelosztási renddel kapcsolatban kialakult hazai és nemzetközi sztenderdek ezen a bíróságon.